

Heidi Törnberg
Tfn: 0705165735
heidi.thornberg@regionvasterbotten.se

Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande – Remiss av SOU 2019:11 Biojet för flyget

Region Västerbotten har tagit del av och givits möjlighet att inkomma med synpunkter på betänkande av Utredningen av styrmedel för att främja användning av biobränsle för flyget.

Utredningen har haft i huvudsakligt uppdrag att analysera hur flygets användning av hållbara biodrivmedel med hög klimatprestanda kan främjas för att bidra till övergången till ett fossilfritt energisystem och minskad klimatpåverkan, vid behov föreslå hur det eller de styrmedel som är lämpligast för att minska flygets utsläpp genom användning av hållbara biodrivmedel bör utformas, belysa vilka styrmedel som bäst kan främja en långsiktig och storskalig produktion av biodrivmedel för flyg i Sverige, samt bedöma vilken inblandning av biodrivmedel som på kort och lång sikt är rimlig att uppnå med hänsyn till pris och tillgång samt efterfrågan i andra sektorer. Utredningens huvudförslag är införande av en successiv reduktionsplikt för flygfotogen, men även andra åtgärder presenteras i förslaget. Rapporten tar sin utgångspunkt i målen om ett fossilfritt flyg 2045 och en minskning av koldioxidutsläppen från flyget med minst 50 procent till år 2030.

Region Västerbotten ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag, men vill förtydliga regionens syn på utredningen avseende några punkter.

I regeringens presenterade flygstrategi beskrivs problematiken när det gäller möjligheterna att ställa om till biobränslen enligt följande: ”Merkostnaderna för biobränsle för flyget är dock fortfarande höga, och incitamenten för flygbolag att efterfråga biobränsle är därför låga. Produktionen sker inte heller kontinuerligt utan på beställning. Marknadsförutsättningarna för biobränsle måste alltså förändras för att skapa ökad produktion och användning.”

Region Västerbotten delar den allmänna synen om att världen har en stor utmaning att möta det hot som ökande koldioxidhalter i atmosfären innebär. Transportsektor, dit flygtrafiken hör, utgör en mycket stor del av problemet. Samtidigt fortsätter globaliseringen, med ökade transporter av gods och passagerare. Dessa transporter bidrar också till handel och tillväxt, med möjligheter till ökad välfärd för fler människor i världen som helhet.

Heidi Törnberg
Tfn: 0705165735
heidi.thornberg@regionvasterbotten.se

Region Västerbotten anser att detta sammantaget innebär att insatserna för att minska transportsektorns miljöpåverkan, där koldioxiden har en särskild betydelse, behöver inriktas mot att öka transportsystemets bränsleeffektivitet och i skyndsamt takt ersätta fossila bränslen med koldioxidneutrala alternativ. Det finns goda möjligheter att producera biojetbränsle i Sverige - särskilt i norra Sverige där tillgång på biomassa för produktion av biodrivmedel, i synnerhet lignocellulosa från skogs- och jordbruk samt massaindustri är god. Såväl produktion av fossilfria flygbränslen som teknikutveckling bör vara högt prioriterat. Reduktionsnivåerna inom reduktionsplikten bör följa teknikutvecklingen, så att takten i utbytet till fossilfria bränslen inte riskerar att halka efter jämfört med vad som är möjligt.

För att minska risken för investeringar i de första produktionsanläggningarna måste någon form av investeringsstöd införas. Detta ska ha stöd i EU:s lagstiftning annars finns en uppenbar risk att investeringar uteblir, fördröjs eller sker någon annanstans t.ex. där råvaran är tillgänglig och billig (svensk skogsråvara är förhållandevis dyr). Investeringsstöd som syftar till att öka användandet av svensk skogsråvara måste ha stöd av skogsindustrin.

En reduktionsplikt innebär att just marknadsförutsättningarna förändras så att drivkrafterna för att skapa ökad produktion och användning uppnås. Reduktionsplikten bör hållas låg fram till dess att produktionen av biobränsle nått de volymer som krävs för inblandningen av biobränsle enligt förslaget. Förslaget om reduktionsplikten kan bli bra men då räcker det inte att bara stödja efterfrågan, vi måste initialt få fart på produktion från lovande teknik men som ännu ej är helt kommersiell.

Sammanfattningsvis ställer sig Region Västerbotten positiv till utredningens förslag men anser att reduktionsplikten bör hållas låg fram till dess att produktionen av biobränsle nått de volymer som krävs för inblandningen av biobränsle enligt förslaget. Region Västerbotten ser också att ett tydligt uppdrag kring hur produktionen av biobränsle ska byggas upp läggs på lämplig myndighet. Beaktande av hela landets tillväxt och tillgänglighet behöver vara vägledande i den nya författningen.

Särskilt uppmärksammas utredningens förslag att en utredning tillsätts om utökad nattågstrafik som ett alternativ till flygresor. Dock ska det vara ett valbart alternativ inte ersätta flyget fullt ut då regionen är i högsta grad beroende även av fungerande flygförbindelser både nationellt och internationellt.

Region Västerbotten
Regional utveckling

Richard Carstedt
Regionråd